BIULETYN INFORMACYJNY

Rady Miejskiej w Piastowie

nr 11, grudzień 2001

Przymiarki budżetowe .....str. 2

Strategia rozwoju miasta.....str. 2

Piastowski patrol .....str. 3

W rodzinach jest siła .....str. 4

Szkoła otwarta .....str. 5

Dzieci – Rodzice – – Nauczyciele.....str. 5

Mistrzowie Europy .....str. 5

Piastowskie Ligi szkolne .....str. 7

Sezon rowerowy .....str. 7

2002

Zapraszamy na tradycyjny pokaz sztucznych ogni przed północą w Sylwestra na placu przy OSP

Przywitajmy razem rok 50-lecia praw miejskich Piastowa.

„Słowo stało się Ciałem i zamieszkało wśród nas" - z okazji Świąt Bożego Narodzenia, wszystkim Wam, drodzy mieszkańcy Piastowa i Waszym rodzinom, życzymy pokoju, zdrowia i łask Tego, który się Narodził.

Radni i członkowie Zarządu Miasta Piastowa

Przymiarki budżetowe

Plan wydatków i dochodów na 2002 r.

Najprawdopodobniej jeszcze w tym roku Rada Miasta na swoim ostatnim, grudniowym posiedzeniu przyjmie projekt budżetu na 2002 r. W dokumencie, który radni otrzymali od Zarządu Miasta w połowie listopada, przewidywane są znacznie niższe wydatki niż w roku ubiegłym - ok. 29,5 mln zł oraz niewielki wzrost dochodów miasta, które wyniosą 28,5 mln zł. W konsekwencji deficyt budżetowy nieznacznie przekroczy 1 mln zł.

Dla porównania w roku 2001 deficyt sięgał prawie 8 mln zł, a wydatki przekraczały 35,5 mln zł. Wynikało to z dużych nakładów inwestycyjnych, zwłaszcza na budowę hali sportowej i łącznika przy szkole podstawowej nr 2. W przyszłym roku w Piastowie nie będzie tak dużej pojedynczej inwestycji.

Więcej o planach wydatków i dochodów miasta na stronie 2

Przymiarki budżetowe

ciąg dalszy

Według projektu budżetu, w sumie ponad 3 mln zł zostanie jednak przeznaczone na budowę nowych dróg, m.in. na ul. Emilii Plater, ul. Konopnickiej, na odcinku od ul. Norwida do ul. Sienkiewicza oraz ul. Wysockiego, na odcinku od ul. Sułkowskiego do al. Piłsudskiego, remont i przebudowę rejestracji w przychodni przy ul. Reja oraz zainstalowanie tam windy dla osób niepełnosprawnych. W planach, które mają być sfinansowane tą kwotą, jest także budowa kanalizacji sanitarnej na ul. Hallera, na odcinku od ul. Pomorskiej do ul. Warszawskiej, a także w ul. Fałata i Tetmajera oraz ul. Wyspiańskiego od ul. Norwida do ul. Godebskiego. Część inwestycji będzie możliwa dzięki pożyczce z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości blisko 700 tys. zł. Pieniądze z budżetu miasta trafią także na budowę oczyszczalni ścieków i modernizację widowni na stadionie sportowym.

Tradycyjnie już największą pozycję w budżecie miasta stanowią wydatki na oświatę. W przyszłym roku będzie to blisko 11 mln zł, z których finansowana jest głównie działalność szkół podstawowych i gimnazjów. Około 3 mln zł trafi także do przedszkoli i świetlic szkolnych. Wydatki te tylko w części pokrywa subwencja oświatowa z budżetu państwa, która przyszłym roku zasili kasę gminy kwotą około 6,5 mln zł.

Skutki łatania dziury budżetowej w finansach państwa odczuje także nasza gmina. W roku 2002 najprawdopodobniej nie wzrosną płace nauczycieli. Zamrożone zostały także wynagrodzenia wszystkich pracowników miejskiej administracji.

Około 20% wydatków miasta pochłania finansowanie pomocy społecznej oraz fundusze na sprzątanie i oświetlenie placów i ulic oraz utrzymanie zieleni. Blisko 1 mln zł zostanie przeznaczony na domy i ośrodki kultury, biblioteki, świetlice i kluby osiedlowe. Sportowcy różnych dziedzin otrzymają łącznie dotację w wysokości 450 tys. zł.

Część pieniędzy gmina musi przeznaczyć na spłatę długów z lat poprzednich. W 2002 r. na ten cel zostanie wydane ok. 650 tys. zł. Zgodnie z harmonogramem spłat zadłużenia Piastowa, które na dzień dzisiejszy wynosi blisko 5 mln zł, kwota spłat zobowiązań w najbliższych latach (do roku 2006) nie przekroczy 6% planowanych dochodów i będzie sukcesywnie spadać.

Dochody miasta w następnym roku będą niższe niż w bieżącym. Wpływy do budżetu pochodzą głównie z podatków i opłat lokalnych, np. od nieruchomości i środków transportowych, podatków pobieranych przez urząd skarbowy i przekazywanych w całości na konto gminy, takich jak podatek od spadków i darowizn, udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, a także udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, przekazywanego przez Ministerstwo Finansów. Planowane wpływy z tego ostatniego źródła wyniosą 11,5 mln zł.

Zmiana właściciela „Infrastruktury"?

Zarząd miasta planuje zbycie 100% udziałów w firmie „Infrastruktura" sp. z o.o., której właścicielem było dotąd miasto Piastów. Ma to związek z sytuacją na rynku dostawców ciepła oraz z faktem, że prowadzenie podobnej działalności gospodarczej nie jest głównym zadaniem administracji samorządowej. Przekształcenie własnościowe spółki będzie poprzedzone ogłoszeniem publicznej oferty nabycia jej udziałów. Dokonane zmiany nie wpłyną na dostawy ciepła do dotychczasowych odbiorców. Ostateczną decyzję w sprawie „Infrastruktury" podejmie Rada miasta. Na razie powstała specjalna komisja, która zajmie się przekształceniami w spółce. Jej przewodniczącą została radna Maria Dziekańska, zaś członkami - przedstawiciele wszystkich klubów reprezentowanych w radzie.

STOMIL płaci… budynkami

Największy dłużnik miasta, zakłady Stomil, przedstawił koncepcję spłaty części należności poprzez przekazanie nieruchomości należących do tego przedsiębiorstwa. Chodzi o budynek hotelowy wraz z działką, który w tej chwili zamieszkuje kilku policjantów z piastowskiego komisariatu oraz budynek biurowy, także z działką, który znajduje się jednak w złym stanie technicznym. Wycena nieruchomości wykazała, że ich przejęcie pokryłoby ok. 70% należności Stomilu wobec miasta.

Zarząd miasta rozważa, czy przyjąć proponowane rozwiązanie. Trudno spodziewać się szybkiej spłaty wszystkich długów w gotówce, tym bardziej, że sytuacja zakładu wciąż nie jest najlepsza. Prezes zarządu PZPG „Stomil", Andrzej Kuciak, gościł na jednej z sesji Rady miasta. Przypomniał na niej, że zakłady są kooperantem przemysłu motoryzacyjnego, który przeżywa głęboki kryzys. W tej chwili kierownictwo Stomilu poszukuje innych odbiorców dla swoich produktów, głównie za granicą. Kontrakty, które mają zostać wynegocjowane, być może pozwolą na podwojenie sprzedaży w roku przyszłym, a nawet na wzrost zatrudnienia. W tej chwili w przedsiębiorstwie pracuje 182 osoby.

Strategia rozwoju miasta

Dobiega końca opracowywanie „Strategii rozwoju Piastowa". Przed przedstawieniem ostatecznej wersji tego dokumentu kontynuujemy prezentację niektórych założeń do strategii, przygotowanych przez poszczególne zespoły programowe. Realizacja tych pomysłów będzie zależała od możliwości finansowych gminy i z całą pewnością będzie rozłożona w czasie.

I. Zespół ds. ochrony zdrowia i opieki społecznej przedstawił następujące cele:

1. Dostępność 2. specjalistycznej opieki zdrowotnej, zwłaszcza w zakresie powoływania nowych gabinetów, w których specjalistycznej porady lekarskiej mogliby zasięgnąć 3.chorzy z problemami kardiologicznymi, osoby z astmą i innymi schorzeniami dróg oddechowych.
4. Sprzyjanie powstawaniu gabinetów prywatnych reprezentujących najbardziej istotne społecznie specjalności medyczne.
5. Nawiązywanie kontaktów z zakładami opieki zdrowotnej, zwłaszcza w zakresie takich specjalności, jak kardiologia, onkologia i pediatria.
6. Objęcie mieszkańców długofalowym programem badań przesiewowych oraz szczepień ochronnych. Chodzi tu głównie o profilaktykę nowotworów oraz wykrywanie ryzyka chorób serca i układu krążenia. Szczepienia głównie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby i grypie.
7. Objęcie realną pomocą:
   - osób niepełnosprawnych (stworzenie warunków ich aktywizacji społecznej i zawodowej);
   - osób obłożnie chorych, np. poprzez wolontariuszy spośród młodzieży szkolnej;
   - zieci z rodzin patologicznych;
   - bezrobotnych i mało zarabiających;
6. Stworzenie hospicjum i domu spokojnej starości.
7. Propagowanie zdrowego stylu życia oraz stworzenie bazy materialnej niezbędnej do jego realizacji.

II. Zespół ds. rozwoju przestrzennego, infrastruktury technicznej i ochrony środowiska:

1. Stworzenie zielonego centrum miasta na terenie zajmowanym obecnie przez ogródki działkowe i stadion sportowy, pomiędzy ulicami Harcerską i Tysiąclecia, oraz wzdłuż ulicy Hallera i Wojska Polskiego.
2. Stworzenie lokalnych, osiedlowych centrów handlowo - usługowych.
3. Odnowienie i remont budynków z wielkiej płyty i budowa parkingów wielopoziomowych.
4. Przeniesienie stadionu do północnej części miasta i budowa basenu.
5. Zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej i budowa systemu odwadniającego.
6. Usprawnienie komunikacji poprzez budowę nawierzchni asfaltowych i ścieżek rowerowych oraz poprawę

komunikacji z Warszawą za pomocą nowych linii autobusowych bądź skorygowania istniejących linii, a także poprzez usprawnienie transportu kolejowego.

III. Zespół ds. rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw:

1. Promowanie przedsiębiorczości poprzez edukację młodzieży, utworzenie inkubatora przedsiębiorczości i forum przedsiębiorców.
2. Poprawę infrastruktury miasta (gaz, woda, kanalizacja, drogi, komunikacja itd.). Głównym celem byłaby budowa nowej, równoległej i niezależnej trasy Żyrardów - Warszawa o szerokości umożliwiającej wytyczenie czterech pasów ruchu w każdym kierunku. Arteria tego typu umożliwiłaby integrację Piastowa z metropolią warszawską i poprawiła warunki rozwoju naszej gminy.

Piastowski patrol

Jacek Zaleśny

Spadek liczby przestępstw, mniej włamań do mieszkań i wzrost wykrywalności - te efekty pracy piastowskiej Policji wspieranej finansowo z budżetu gminy są bardzo zadowalające, choć oczywiście nie możemy czuć się jeszcze zupełnie bezpiecznie. Z pewnością poczucie zagrożenia ze strony przestępców spada tam, gdzie pojawiają się umundurowani funkcjonariusze. W tym roku na sfinansowanie dodatkowych patroli policyjnych miasto wydało prawie 90 tys. złotych. W 2002 r. będzie podobnie - takie są założenia przyszłorocznego budżetu.

Struktura przestępstw popełnianych w Piastowie od lat nie podlega większej zmianie. Plagą są przede wszystkim kradzieże, kradzieże z włamaniem, kradzieże pojazdów oraz uszkodzenia mienia, czyli przestępstwa szczególnie dotkliwe dla obywateli, bo zmniejszające ich stan posiadania.

Cieszyć może spadek wszczynanych postępowań przygotowawczych z 328 w pierwszym półroczu 2000 r. do 299 w pierwszym półroczu bieżącego roku. Ważny jest spadek - z 204 do 142 - liczby postępowań wszczętych w sprawach najbardziej uciążliwych dla mieszkańców przestępstw, czyli przestępstw przeciwko mieniu. Świadczy on o zmniejszaniu się liczby przestępstw, których popełnienie obywatele chcą zgłosić policji, tj. przestępstw najbardziej dla nich dokuczliwych. Wskazuje także na poprawiającą się skuteczność zapobiegania popełnianiu przestępstw. Za każdym popełnionym przestępstwem kryje się bowiem ludzkie nieszczęście i ból. Mniej popełnianych przestępstw to mniej ludzkich tragedii.

c.d na str. 6

Opinia członka Komisji Budżetowej Bogdana Kołakowskiego (Klub Radnych „Porozumienie dla Piastowa") w sprawie przedłożonego przez Zarząd Miasta projektu budżetu Piastowa na 2002r.

Przy projektowaniu budżetu miasta wiele zależy od inwencji lokalnych władz, od ich wiedzy, umiejętności projektowania sytuacji finansowej. Przedstawiony nam projekt budżetu Piastowa na 2002r. nieubłaganie pokazuje, że tych walorów brakuje rządzącej Piastowem koalicji AWS-Nasz Piastów.

Realny spadek dochodów miasta każe dokładnie liczyć pieniądze i szukać oszczędności. Zarząd tymczasem nie ogranicza biurokracji miejskiej, nie redukuje zbędnych wydatków, nie potrafi nad nimi zapanować. Jednocześnie obcina środki przeznaczone na rozwój miasta, na jego stabilną przyszłość. Piastów chronić powinien to, co ważne, a ograniczać to, co zbędne. Jest jednak inaczej. W przedstawionym projekcie budżetu właściwie nie ma środków na rozwój miasta. Na inwestycje przeznacza się jedynie 9% dochodów, tj. mniej niż na administrację. Jest zatem jeszcze gorzej niż dotychczas. Piastów nie rozwija się, nie realizuje niezbędnych mieszkańcom inwestycji - np. projektuje się wybudowanie w 2002r. jedynie jednego wodociągu! Ludzie zasługują zaś na odpowiedni komfort życia. Skazuje się ich tymczasem na wodę zanieczyszczoną metalami ciężkimi. Skazuje się ich na utratę zdrowia, na niszczenie instalacji wodno-kanalizacyjnych, bądź na zakup kosztownych urządzeń filtracyjnych. Miasto zrezygnowało także z koniecznych inwestycji w instalacje odwadniające, co powoduje, że podczas deszczu Piastów tonie. Podobny marazm proponuje się nam w zakresie budowy kanalizacji, chodników i dróg. Uważam, że na te dziedziny nakłady w projektowanym budżecie są zatrważająco niskie.

Natomiast pieniądze szerokim strumieniem wypływają gdzie indziej. Zamiast na budowę wodociągów, kanalizacji, czy likwidację „kocich łbów" przeznacza się np. 380 tysięcy na dopłaty do mieszkań komunalnych. Gmina posiada 16.997,08m powierzchni użytkowej zasobów mieszkaniowych. Przekazanie ich mieszkańcom nie tylko uwolniłoby nas od zbędnych wydatków. Dałoby także środki na niezbędne inwestycje - na nowe chodniki czy drogi.

Piastów dysponuje obszarami niezagospodarowanymi. Również jego mieszkańcy posiadają grunty rolne, które po odrolnieniu - z pożytkiem dla wszystkich - można byłoby przeznaczyć na działki budowlane. Mimo ogromnej, wieloletniej presji ze strony właścicieli, do dzisiaj gmina nie dokonała stosownych przekształceń. Dopiero ostatnio - na skutek presji radnych Porozumienia dla Piastowa - Zarząd miasta z większą przychylnością zabrał się do prac przekształceniowych. Z dotychczasowego marazmu szkodę ponoszą nie tylko mieszkańcy, ale też gmina, bo nie pobiera podatków od osób fizycznych i od nieruchomości. Tylko np. podatek od budynków mieszkalnych jest ok. 45 razy większy od podatku rolnego.

Zarząd Miasta częściowo tylko uwzględnił w projekcie budżetu miasta na 2002r. wnioski przedkładane w zeszłym roku przez radnych Porozumienia dla Piastowa w zakresie konieczności zrównoważenia dochodów i wydatków gminy (Biuletyn Informacyjny Rady Miasta nr9, s.3). Nie do końca jednak potrafił skorzystać z przedłożonych mu wskazówek. Zabrakło mu planowania i konsekwencji w działaniach. Proponowane rozwiązania są prowizoryczne. Miasta nie stać zaś na prowizoryczne konstrukcje. Przyszłość warto budować w oparciu o stabilny, trwały rozwój miasta, a nie o ograniczanie inwestycji, czy nadmierne zadłużanie się. Konsekwentnie mówię więc: nie tylko, że zła jest struktura wydatków. Co więcej, zbyt duża ich część nie znajduje pokrycia w uzyskiwanych przez miasto dochodach. Postępowanie takie oznacza zaś widmo zapaści finansowej Piastowa, na którą wskazywała już Regionalna Izba Obrachunkowa - organ powołany do kontroli finansów gminy.

Tylko 2002r. na samą obsługę długu trzeba przeznaczyć ponad 655 tysięcy zł! Zamiast więc zastanawiać się nad tym, ile i gdzie można pożyczyć, pomyślmy raczej, kto i kiedy oraz jakim kosztem spłaci długi, które tak niefrasobliwie zaciąga obecny Zarząd. Powtarzam po raz kolejny: budżet musi być zrównoważony. Przecież jest jasne, że biorąc kredyty musimy nie tylko spłacić pożyczoną kwotę, ale także wysokie odsetki. I o te właśnie odsetki, które musimy zapłacić bankom, ubożeje nasze miasto.

Porozumienie dla Piastowa chce, żeby Piastów się rozwijał, a nie zubażał. Dlatego też projekt budżetu miasta na 2002r. oceniam negatywnie. Równocześnie jako radni z „Porozumienia dla Piastowa" jesteśmy gotowi pomóc zarządowi w przygotowaniu budżetu optymalnego, budżetu, który dawałby stabilne podstawy rozwoju naszego miasta - budżetu nadziei a nie budżetu marazmu i stagnacji, jaki nam się proponuje.

Bogdan Kołakowski
Klub Radnych
„Porozumienie dla Piastowa"

Pełne teksty uchwał Rady Miejskiej, informacje o Piastowie, archiwalne teksty „Biuletynu RM", można znaleźć w internecie pod adresem: **www.umpiastow.pl**

Klub SLD opinie o budżecie przedstawi w następnym numerze biuletynu, po uchwaleniu dokumentu przez Radę Miasta.
Wojciech Szwarc - Przewodniczący Klubu Radnych SLD.

Drugi Piastowski Turniej Rodzin

W rodzinach jest siła

Paweł Kubiak

Już po raz drugi piastowskie rodziny spotkały się w klubie „Novus" na turnieju familijnym. Jego pomysłodawcami i organizatorami są pracownicy klubów „Novus" i „Relaks" Spółdzielni Mieszkaniowej w Piastowie oraz radni z komisji do spraw rodziny Rady miejskiej. Bohaterami II Piastowskiego Turnieju Rodzin byli państwo Idźkowscy z ul. Siemiradzkiego, pani Antonina Połeć z rodzinami Machajek i Janczar z ul. E. Plater oraz państwo Popławscy z ul. gen. Hallera. Przypadek sprawił, że każda z zaproszonych familii ma wieloletnie związki z piastowską oświatą.

W turnieju należało zaprezentować rodzinne dzieje i przedstawić związki rodziny z Piastowem, a także narysować portret seniora rodu, napisać wierszyk o rodzinie, wykonać scenkę rodzajową, zaśpiewać fragment dowolnej piosenki, zatańczyć tango i walczyka. Jury w składzie: p. Daniel Hołoda, p. Barbara Czarnocka i p. Joanna Kubiak przyznało pierwszą i dwie równorzędne drugie nagrody. Nagrodami były drobne sprzęty gospodarstwa domo-wego. Sponsorem nagród była kierowana przez p. Annę Jaskólską miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wiadomo przecież, że nawet najbardziej wyszukana profilaktyka nie zastąpi rodziny, jeśli chodzi o obronę przed schorzeniami naszych czasów: narkomanią, alkoholizmem i przestępczością nieletnich.

Na spotkaniu piastowskich rodzin obecny był burmistrz, p. Zdzisław Brzeziński. To właśnie on wręczył rodzinom pamiątkowe, takie same dla wszystkich, puchary oraz podziękował za niekwestionowany wkład w dzieło rozwoju tej większej rodziny - Piastowa.

Oprawę artystyczną imprezy stanowiły występy dziewczęcego zespołu gitarowego z Relaksu i dziecięcego zespołu tańca nowoczesnego z Novusa. Do śpiewu i tańca akompaniował na włoskim akordeonie p. Władysław Laskowski.

Było rodzinnie, patriotycznie i swojsko, a kierownictwo spółdzielczych klubów zaprosiło uczestników do udziału w przyszłorocznym turnieju, tym razem w charakterze kibiców. Rodziny chcące wystąpić w III PTR proszone są o kontakt z klubem „Novus" (tel. 723-27-90).

Jedną z konkurencji turnieju rodzin było wykonanie portretu seniora rodu. Na zdjęciu - rodzina państwa Idźkowskich.

Piękno wokół nas

Rozstrzygnięto konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon w Piastowie. Poniżej znajduje się lista nagrodzonych piastowskich cudów natury będących dziełem ludzkich rąk.

W kategorii ogrodów przyznano dwie pierwsze nagrody. Laureatami są: p. **Grażyna Jakubczak z ul. Kasprowicza** - za wyjątkowo piękny, wymagający dużego nakładu pracy i wielu zabiegów pielęgnacyjnych ogród w stylu francuskim oraz p. **Ewa Kuskowska z ul. Brandta** - za ogród o charakterze rustykalnym z urozmaiconą architekturą krajobrazu. Przyznano także trzy drugie nagrody, które otrzymali: p. **Joanna Halkiew** - za efektowny, ładnie utrzymany ogród przy al. Krakowskiej, p. **Anna Gross** - za ogród z różnorodnymi niskopiennymi roślinami kwiatowo - owocowymi oraz p. **Edward Dąbrowa** - za ogród z rzadkimi okazami drzewostanu. Wyróżnienia otrzymali: p. Genowefa Woźniak z ul. Żeromskiego, p. Małgorzata Karbowska z ul. ks. Popiełuszki, p. Aneta Opara z ul. Złotej Jesieni, p. Genowefa Kuna z ul. Orzeszkowej oraz p. Krystyna Wyrzykowska z ul. Powstańców Warszawy.

Nagrodzono także właścicieli i opiekunów najpiękniejszych balkonów. Najwyżej oceniono balkon w domu jednorodzinnym p. Haliny Grzechnik przy ul. Sienkiewicza 46b oraz mały balkon w bloku przy ul. Reja 13, który został podniesiony do rangi dzieła sztuki przez p. Stanisławę Sokołowską.

Jurorami konkursu byli członkowie gminnej Komisji Ochrony Środowiska: Tadeusz R. Topolski - przewodniczący, Beata Jaśkiewicz - sekretarz, Katarzyna Burzyńska, Jacek Górski i Wojciech Szwarc.

Aby wziąć udział w przyszłorocznej edycji konkursu, wystarczy zadzwonić pod numer 723-65-34.

Odrobina lata w środku zimy. Ogród, przy ul. Kasprowicza - jeden z nagrodzonych.

Szkoła otwarta

Tomasz Osiński

W poprzednim numerze „Biuletynu" przedstawiliśmy pierwszą część artykułu Tomasza Osińskiego - dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 oraz Gimnazjum nr 2. Dziś ciąg dalszy.

Jako dyrektora cieszy mnie, że coraz lepiej i coraz chętniej współdziałają z nami uczniowie. Bardzo aktywny stał się szkolny samorząd, na barkach którego spoczywa organizacja ciekawych imprez. Nawiązaliśmy kontakty ze szkołami Szwecji, portugalii, Włoch, Niemiec, Irlandii i Słowenii w ramach unijnego programu „Socrates-Comenius". Mam nadzieję, na przedłużenie tej współpracy na kilka lat. To duża atrakcja, a dla najlepszych szansa na wyjazdy zagraniczne. Oby tylko chcieli się uczyć angielskiego!

Tradycją naszego gimnazjum stało się wydawanie bardzo ciekawej gazety „Luzik". Uwaga rodzice - naprawdę warto ją czytać zamiast np. Big Brothera...

10-letnią tradycją są sejmiki szkolne, z których dwa utkwiły mi szczególnie w pamięci. Jeden poświęcony był prawom dziecka, zaś drugi - problemom wolności. Uczniowie, którzy przez ponad miesiąc przygotowują się do tych spotkań, wykazują się dużą dojrzałością sądów i obserwacji. Szkoda tylko, że tak mało rodziców chce w tych spotkaniach uczestniczyć...

Chciałby jeszcze dodać, że staramy się być otwarci na potrzeby środowiska lokalnego. To u nas mają swoje „przytulisko" harcerze, organizując zbiórki zuchowe i dla młodszych drużyn. To u nas co roku kwaterują harcerze niemal z całej Polski w czasie festiwalu „Bomba". Współpracujemy z parafią pw. św. Michała Archanioła organizując wspólne imprezy (dzięki za wszystko, Księże Proboszczu, nasz wierny Przyjacielu). Staramy się pomagać innym poprzez zbiórki na cele charytatywne. W tym roku zorganizowaliśmy w szkole wigilię dla dzieci z Piastowa i Pruszkowa, których rodzice są w nie najlepszej sytuacji materialnej (ukłony dla pani Juszczyk, z którą współpracujemy). Przez dwa lata działała u nas świetlica socjoterapeutyczna.

Pragnę podziękować władzom Miasta Piastowa za życzliwość i zaufanie. Dziękuję też rodzicom, nauczycielom, pracownikom administracji i obsługi. Cieszę się, że mogę zawsze na Was liczyć. Specjalnie dziękuję mojej żonie, która wspiera mnie duchowo.

A marzenia? Jest już pracownia komputerowa, laboratorium językowe. Wypada pomyśleć o sieci komputerowej. A może jeszcze o remoncie kapitalnym dachu... czyli, pisząc jak dziecko: kochane pieniążki przyślijcie mi rodzice (do wyboru: sponsorzy, darczyńcy, Rado Miasta, itd.).

DZIECI - RODZICE - NAUCZYCIELE: O DOBREJ WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCY Z RODZICAMI

Anna Jaskólska

Konieczność współpracy między szkołą a rodzicami uczniów wydaje się być sprawą oczywistą z punktu widzenia profilaktyki zachowań niekorzystnych dla dziecka. Wśród najważniejszych **czynników chroniących** dzieci przed używaniem substancji chemicznych zmieniających świadomość (alkohol, narkotyki, nikotyna) **na pierwszym miejscu znajduje się RODZINA**. Bez niej nie powiedzie się żaden program profilaktyczny ani wychowawczy, gdyż dopiero współdziałanie szkoły i domu oznacza podobne zasady, podobnie rozumiane dobro i zło, podobne wyznaczenie granic tego, co można i tego, czego nie wolno.

Jeżeli współpraca jest tak ważna, to czemu rodzice idą na wywiadówki ze ściśniętym sercem? Odpowiedź jest prosta: bo się boją, że usłyszą o dziecku tylko złe rzeczy; że będą obwiniani o to, że są nie w porządku (choć bardzo się starają i bardzo kochają swoje dziecko). Niektórzy uważają zaś, że wywiadówka to czas zmarnowany, bo pani wychowawczyni ponarzeka, rozda karteczki z ocenami i zaproponuje jakieś składki. Jednym słowem, nic ciekawego. Tyle rodzice.

A nauczyciele? Też nie lubią zebrań, bo rodzice są bardzo roszczeniowi i ciągle czegoś chcą lub są bardzo bierni i nie chcą niczego zrobić albo skarżą na innych nauczycieli, bo chętnie widzą wady u innych dzieci, ale do własnych mają stosunek nadmiernie pobłażliwy, a czasami nadmiernie srogi.

Wszyscy mają trochę racji, więc obopólne kontakty są albo pełne lęku i niechęci, albo nudnym obowiązkiem.

Na szczęście nie zawsze tak jest i nie zawsze musi tak być. Można odnaleźć wspólne cele i wspólne obszary troski, dzielić się obserwacjami i wspierać w niezwykle trudnym zarówno dla rodziców, jak i dla wychowawcy procesie wychowawczym.

Mając świadomość istniejących problemów i możliwych zysków, gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zamówiła szkolenie dla nauczycieli zatytułowane „Dzieci - rodzice - nauczyciele: o dobrej współpracy wychowawcy z rodzicami". Kurs przygotowała p. Jadwiga Soboń, psycholog i trener Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Celem kursu jest wypracowanie umiejętności spotykania się z rodzicami uczniów bez oceniania, oskarżania i obwiniania. Trzeba bowiem szukać rozwiązań w sytuacjach wymagających konkretnych działań. Bycie rodzicem i wychowawcą obfituje w wiele zaskoczeń i trudnych chwil. Wartością staje się więc umiejętność ich przezwyciężania. Dzieci mogą jedynie zyskać, jeśli w domu i w szkole zaczną obowiązywać podobne, jasne zasady i wymagania.

Nowy klub AA

W Piastowie rozpoczęła działalność druga grupa Anonimowych Alkoholików „Wszechświat" przy parafii Chrystusa Króla Wszechświata przy ul. Ogińskiego 47. Mityngi odbywają się w każdą środę o godzinie 18.00. Prowadzi je Małgosia. Wejście od strony plebani.

„Z serca życzę każdemu z was tego najtrudniejszego i najpiękniejszego zwycięstwa, którego życzy nam Chrystus: zwycięstwa nad tym, co w nas małe i niedojrzałe, aby wygrać życie i abyśmy jego radość mieli w sobie w całej pełni." Ks. Marek Dziewiecki, „Nowe Przesłanie Nadziei".

Piastowski patrol

ciąg dalszy

Liczba przestępstw zgłaszanych policji maleje, ale w skali roku w Piastowie naruszane są prawa kilkuset osób. Prawie połowa (47,9%) wszczętych postępowań przygotowawczych kończy się sukcesem, czyli wykryciem przestępcy. Taki poziom wykrywalności przestępstw powoduje, że piastowscy policjanci są zaliczani do najlepszych w powiecie pruszkowskim. Świadczy o ich wysokim profesjonalizmie i skuteczności stosowanych środków. Nie należy jednak zapominać, że nie wykryto ponad połowy sprawców popełnionych przestępstw. Jest to pole, na którym można odnosić dalsze sukcesy i osiągnąć jeszcze lepsze wyniki.

Rodzaj przestępstwa	Wykrywalność w I półroczu 2001 r. (w %)	Wykrywalność w I półroczu 2000 r. (w %)
kradzież	15,9	16,4
kradzież pojazdów	3,8	4,3
kradzież z włamaniem	10,7	7,6
rozboje i wymuszenia rozbójnicze	36,4	33,3
uszkodzenie ciała	100	100
uszkodzenie mienia	61,5	61,5
przestępstwa drogowe	100	100
przestępstwa gospodarcze	100	100

W poniższej tabeli przedstawiono skuteczność wykrywania przestępstw najbardziej dokuczliwych dla obywateli.

Zanotowano niewielką poprawę wykrywalności kradzieży z włamaniem (z 7,6% do 10,7%), rozbojów i wymuszeń rozbójniczych (z 33,3% do 36,4%), ale także spadła wykrywalność - i tak niewielka -kradzieży (z 16,4% do 15,9%) oraz kradzieży pojazdów (z 4,3% do 3,8%). Brak poprawy dotyczy więc przestępstw najbardziej dokuczliwych dla obywateli, którzy oczekują, że policja w szerszym zakresie skoncentruje się na walce z bandytami. Muszą oni odczuć na własnej skórze, że działalność przestępcza jest nieopłacalna, że nie mogą liczyć na pobłażliwe traktowanie ze strony stróżów prawa.

Najbardziej zagrożone przestępczością obszary Piastowa

- osiedla mieszkaniowe, głównie zarządzane przez Piastowską Spółdzielnię Mieszkaniową
- okolice stacji PKP (kradzież na tzw. wyrywkę, bójki i rozboje)
- tereny zielone i parki (kradzieże, bójki, pobicia)
- okolice targowiska miejskiego (kradzieże mienia, handel towarem pochodzącym z przestępstwa)
- okolice domków jednorodzinnych (kradzieże z włamaniem, kradzieże mienia)

Zanotowano znaczny wzrost przestępstw drogowych: z 4 w pierwszym półroczu 2000 r. do 13 w pierwszym półroczu 2001 r. W pierwszej kolejności jest to efekt zmian wprowadzonych w prawie karnym. Według nowych uregulowań prawnych kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości jest przestępstwem. Na 13 przestępstw popełnionych w ruchu drogowym popełniono 8 przestępstw tego typu. Na terenie Piastowa zanotowano także 123 kolizje drogowe.

Miejsca, w których dochodzi do największej liczby wypadków drogowych

skrzyżowania:

- ul. Warszawskiej z al. Wojska Polskiego;
- ul. Warszawskiej z al. Krakowską;
- al. Wojska Polskiego z ul. Dąbrowskiego;
- al. Piłsudskiego z ul. Sowińskiego;
- al. 1000-lecia z ul. Orzeszkowej

Piesze patrole

W końcu 2000 r. wprowadzono na terenie Piastowa dodatkowe piesze patrole policji opłacane z budżetu miasta. Są to dwu- lub trzyosobowe grupy policjantów w umundurowaniu służbowym oraz w żółtych kamizelkach odblaskowych. Policjanci pełnią służbę głównie w godzinach od 17.00 do 23.00, a w szczególnych sytuacjach (dni targowe, święta, Sylwester, czy w trakcie imprez odbywających się na terenie miasta) także w innych. Można zastanawiać się, czy godziny pracy dodatkowych patroli są optymalne. Powszechnie wiadomo przecież, że w mieście mniej bezpiecznie staje się nie tylko wieczorem, ale przede wszystkim w nocy, kiedy ciemność sprzyja przestępcom. Celowe wydaje się więc wydłużenie pracy dodatkowych patroli policji przynajmniej do godz. 1.00, czyli do czasu dotarcia do domów ludzi przyjeżdżających ostatnim pociągiem (godz. około 00.14). O tej porze jest szczególnie niebezpiecznie, chociażby ze względu na krążące po mieście grupy żądne wrażeń i pieniędzy.

Patrole kierowane są w miejsca najbardziej zagrożone przestępczością, przede wszystkim na tereny osiedli bloków mieszkaniowych. Szczególnej kontroli podlegają górne kondygnacje klatek schodowych w blokach, gdyż właśnie chętnie gromadzą się osobnicy skłonni do spożywania alkoholu, którzy następnie naruszają spokój i porządek oraz dewastują mienie społeczne. Systematycznej kontroli poddawane są także miejsca uchodzące za meliny pijacko-złodziejskie oraz place zabaw i parki miejskie. Właściwe byłoby rozszerzenie obszaru, który podlega wzmożonej kontroli, o tereny wokół stacji PKP.

Dzięki pieszym patrolom policji bez wątpienia wzrasta poczucie bezpieczeństwa w Piastowie. Warto więc nie tylko utrzymać ich funkcjonowanie, ale także zwiększyć ich liczbę i wydłużyć czas pracy.

Podczas patroli w tym roku policjanci przepracowali łącznie 3128 godzin. W tym czasie:

- zatrzymano 34 osoby, w tym 8 poszukiwanych
- sporządzono 22 wnioski o ukaranie do kolegium ds. wykroczeń
- 70 osób ukarano mandatami karnymi
- skontrolowano 259 pojazdów
- wylegitymowano 2577 osób, a 829 osobom udzielono pouczeń
- odzyskano mienie pochodzące z przestępstw, w tym kilka pojazdów

Piesze patrole policji finansowane są z budżetu miasta. W tym roku gmina wydała na ten cel 86 tys. złotych. Dodatkowe 18 tys. złotych umożliwiło Policji zakup sprzętu. W projekcje budżetu na rok 2002 przeznaczono na opłacenie policyjnych patroli blisko 100 tys. złotych. Finalizowana jest także kwestia zapewnienia policjantom mieszkań służbowych. Rozwiązanie tego problemu pozwoliłoby przynajmniej częściowo uwolnić policjantów od problemów niezwiązanych bezpośrednio z zapewnianiem porządku publicznego w mieście.

Większe środki policja powinna skierować na ograniczenie przestępczości przeciwko mieniu, czyli kradzieży pojazdów, kradzieży z włamaniem i kradzieży mienia. Wykrywalność sprawców tych przestępstw jest zatrważająco niewielka. Policjanci powinni także zwracać większą uwagę na skuteczną prewencję oraz zabezpieczanie dowodów procesowych w miejscu popełnienia przestępstwa.

Ciężko pracujący mieszkańcy Piastowa muszą mieć pewność, że przynajmniej w ich rodzimym mieście nikt nie czyha na ich życie czy mienie, że jeżeli przestępstwo zostało popełnione, to bandyci nie będą bezkarni. Rolą policji jest zapewnienie takiego bezpieczeństwa, aby mieszkańcy mogli o każdej porze dnia i nocy przemierzać każdy zaułek swojego miasta, wiedząc, że nic złego im nie grozi. Bezpieczne miasto to nie tylko większy komfort życia, ale także większa atrakcyjność położonych w nim nieruchomości.

Piastowskie Ligi Szkolne

Prezes UKS „PIVOT" i Koordynator piastowskich lig szkolnych Jarosław Kurdziel

We wrześniu ruszyła 7. edycja piastowskich lig szkolnych, czyli Ligi Szkół Podstawowych oraz Gimnazjady. We wszystkich edycjach tej najbardziej masowej imprezy sportowej w Piastowie rozdano już ponad 1300 dyplomów, 1000 medali indywidualnych, prawie 100 pucharów i kilka tysięcy gadżetów z logo lig. W sumie przez siedem lat startowało w nich ponad 5 tysięcy uczniów - część z nich kilkakrotnie w wielu dyscyplinach. Rekordzistką jest Magda Marczak, która, startując w 6. edycjach, zdobyła 19 medali.

W związku z pełną obsadą kategorii (trzy poziomy nauczania w gimnazjum) obecna edycja jest najliczniejsza zarówno jeśli chodzi o liczbę zawodników, jak i liczbę konkurencji. Podział na kategorie wiekowe dziewcząt i chłopców daje w sumie w obu ligach 76 kategorii medalowych w 12 dyscyplinach sportu. Zawody w ramach piastowskich lig szkolnych są jednocześnie eliminacjami do Mazowieckich Igrzysk Szkolnych.

Rywalizacja sportowa pozwala na naturalne ujście nagromadzonej energii, a jednocześnie przygotowuje młode pokolenie do dorosłego życia w niełatwych warunkach współczesnej rzeczywistości. Rozumieją to władze miejskie, które corocznie finansują całe przedsięwzięcie.

UKS „Pivot"

Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pivot", który ma swą siedzibę w Gimnazjum Nr 1, kontynuuje sportowe tradycje nieistniejącej już szkoły podstawowej nr 5. Wiodącą dyscypliną sportu jest koszykówka, ale trenerzy klubowi prowadzą także zajęcia z siatkówki, a w przyszłym roku powstanie także sekcja unihokeja.

Tradycje koszykarskie sięgają początku lat 90. Poniżej przedstawiono największe sukcesy klubu „Pivot" w rywalizacji klubów sportowych:

Chłopcy - dwukrotne zdobycie mistrzostwa Mazowsza młodzików w 1997 i 1998 r. (II i III miejsce w latach 1999 i 2001), zwycięstwo w finale wojewódzkim turnieju Chio-Cup w 1995 r., II i III miejsce w Międzynarodowym Turnieju Świątecznym WOZKosz. w 1996 i 1999 r.

Dziewczęta - wicemistrzostwo Mazowsza w 1997 r. (III miejsce w 1998 r.), zwycięstwa w turniejach: „O puchar prezesa OTK Olsztyn" (1997) i „Mała Sawa" (1998), a także wielokrotne mistrzostwo powiatu w latach 1992-2001 w szkolnych rozgrywkach WOM.

Drużyny zwyciężały z tak znanymi klubami, jak Legia Warszawa, Polonia Warszawa czy MKS-MOS Pruszków. Wielokrotnie zawodnicy i zawodniczki UKS „Pivot" byli członkami kadry Mazowsza.

Od 1995 r. członkami klubu mogli być uczniowie z innych piastowskich szkół, a w marcu przyszłego roku trenerzy UKS „Pivot" mają zamiar zorganizować grupy dziewcząt i chłopców z trzecich klas wszystkich szkół podstawowych Piastowa.

Tradycją „Dni Piastowa" są popularne turnieje koszykówki ulicznej „Piastball" - organizowane dla wszystkich chętnych przez zarząd klubu przy współpracy urzędu miasta - w których corocznie startuje około 60 zespołów.

Liga gimnazjalna GBA angażuje natomiast młodzież, która nie trenuje na co dzień, w coroczne rozgrywki międzyklasowe.

Działalność klubu nie ogranicza się do zajęć czysto sportowych. Zorganizowano już kilkanaście obozów koszykarskich oraz wodno-skautingowych, z których wielokrotnie skorzystało ponad 300 osób, także spoza Piastowa. Na obozach dzieci nie tylko uczą się, jak korzystać ze sprzętu sportowego i posługiwać się mapą i kompasem, ale także kształtują w sobie cechy niezbędne w życiu, takie jak samodzielność, odpowiedzialność czy umiejętność współdziałania w grupie. Służy temu punktacja obozowa, która motywuje do rozwoju i gwarantuje bezpieczeństwo wypoczynku.

Aktywność klubu ograniczona jest możliwościami finansowymi, ponieważ dotacja z urzędu miasta oraz drobne wsparcie prywatnych sponsorów nie umożliwia realizacji wszystkich planów. Zarząd klubu jest więc otwarty na każdy rodzaj współpracy z nowymi partnerami.

Młodzież z klubu „PIVOT" w sali sportowej szkoły podstawowej nr 2.

Najważniejsze wydarzenia sezonu rowerowego 2001

W sezonie 2001 od 1 maja do 30 września z inicjatywy Piastowskiego Towarzystwa Rowerowego odbyły się 23 jednodniowe wycieczki rowerowe.

W każdą niedzielę o godz. 10.00 spod stacji PKP w Piastowie około 15 - 20 osób w różnym wieku wyruszało na trasy województwa mazowieckiego.

Wytrawni turyści rowerowi, niebojący się niewygód związanych z noclegami na polach biwakowych, mogli uczestniczyć w kilkudniowych wyprawach:

- W czerwcu na trasie: PIASTÓW - Kozienice - Kazimierz n/Wisłą - Nałęczów - Majdanek - LUBLIN
- W sierpniu na trasie PIASTÓW - Żelazowa Wola - Sochaczew - Wyszogród - Czerwińsk n/Wisłą - Modlin - Jabłonna - PIASTÓW

Członkowie Piastowskiego Towarzystwa Rowerowego brali również udział w Międzynarodowym Zlocie Turystów Kolarzy AIT GIŻYCKO 2001, który odbywał się w dniach od 14 do 21 lipca. Trasa rowerowa z Piastowa do Giżycka prowadziła przez Modlin - Pułtusk - Maków Maz. - Ruciane Nidę - Mikołajki. W zlocie uczestniczyło ok. 1000 turystów rowerowych z całej Europy.

W dniach 29 i 30 września br. odbył się w Piastowie festyn parafialny „Michałki 2001" w którym czynnie uczestniczyli członkowie towarzystwa, organizując zawody na rowerowym torze przeszkód, wyścigi na deskach, gry w bile oraz ucząc jazdy na bicyklach.

Prezes Piastowskiego Towarzystwa Rowerowego
Ryszard Kusiak

„The history of Piastów"

Mistrzowie Europy

Izabella Pisarska

W ramach obchodów Europejskiego Roku Języków Obcych, Mazowiecki Kurator Oświaty ogłosił konkurs dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich na prace pisemne w języku obcym, dotyczące promocji naszego regionu w Europie, a zatytułowany „Mazowsze w procesie integracji europejskiej".

Celem tego konkursu było zachęcenie młodzieży do poznania dziedzictwa kulturowego własnego regionu, rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem obcym, a także wzbudzenie wśród uczestników poczucia więzi z Europą.

Konkurs przebiegał w dwóch etapach. Pierwszy w formie pisemnej, drugi w formie ustnej.

Dwoje uczniów z SP2. Natalia Wieteska i Patryk Grabowski z kl. VI a wzięło udział w tym konkursie. Przedstawili oni przepiękną pracę, bogato ilustrowaną, w niebanalnej oprawie opatrzonej godłem miasta, zatytułowaną „The history of Piastów".

Oprócz krótkiej historii naszego miasta zamieszczono w niej informacje o sławnych jego mieszkańcach, przedstawiono interesujące miejsca, wspomniano o różnych instytucjach i organizacjach działających na terenie Piastowa, a także, w podsumowaniu, zachęcano do odwiedzania miasta i wspierania jego rozwoju. Nad całością czuwała pani mgr Marta Błaziak - naucz. j. angielskiego.

Jurorzy docenili umiejętności, trud i pomysłowość młodych Piastowian przyznając im pierwsze miejsce w kategorii szkół podstawowych.

Uroczyste rozdanie nagród odbyło się w Warszawie w Muzeum Niepodległości.

Pomóż sobie i miastu!

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Piastowie wspierana jest w dużej częście pieniędzmi z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej. Niestety, nie wszyscy mieszkańcy ulic korzystają z możliwości przyłaczenia do kanałów sanitarnych. Tymczasem **likwidacja nieszczelnych szamb jest warunkiem ubiegania się w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska o umorzenie części pożyczki**.

Zarząd Miasta prosi mieszkańców skanalizowanych ulic o wykonanie przyłączy - skorzystamy na tym wszyscy.

Jak mówić, żeby dzieci słuchały

W lutym 2002 r. ruszy siódma edycja „Treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców" według książek E. Mazlish i A. Faber „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły" i T. Gordona „Wychowanie bez porażek". Uczestnictwo w tym szkoleniu pozwala:

- Zyskać wiedzę i umiejętności umożliwiające poprawę stosunków w rodzinie;
- Lepiej zrozumieć siebie i dziecko;
- Poczuć, że jest się dobrym rodzicem;
- Uzyskać znacznie większy wpływ na to, co robi dziecko;
- Znaleźć sposób na rozwiązywanie konfliktów i problemów;
- Odpowiedzieć na pytanie, jak motywować dziecko;
- Zastanowić się nad karaniem i nagradzaniem dziecka oraz nad wychowaniem prowadzącym do samodyscypliny;
- Uzyskać dyplom ukończenia kursu!

Organizatorem i sponsorem szkolenia jest Urząd Miasta w Piastowie, referat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zapisy przyjmuje Anna Jaskólska tel. 0501-101-181 lub osobiście pod adresem: ul. 11 Listopada 8, lok. 15. Dla mieszkańców Piastowa szkolenie jest bezpłatne.••

Nieco ponad jest poezja

Piastowskie Biesiady Poetyckie stały się stałym elementem kulturalnego krajobrazu Mazowsza. Podczas tegorocznej, VIII edycji gośćmi i jurorami byli znakomici poeci i krytycy: p. Andrzej Tchórzewski - przewodniczący, p. Grzegorz Walczak, p. Leszek Żuliński oraz p. Paweł Kubiak - sekretarz.

Na konkurs nadesłano 230 wierszy, a nagrodzono utwory 48 autorów. Oto lista laureatów:

Zbigniew Mysłowiecki - I nagroda
Stefan L. Olechowicz - II nagroda
Elżbieta Burakowska - III nagroda

Jury przyznało także równorzędne wyróżnienia dla Ireny Szypulskiej, Jerzego Pąruszewskiego, Sabiny Tykwińskiej oraz Daisy Miriam Fakhory.

Organizator konkursu, Miejski Ośrodek Kultury w Piastowie, zaprasza na przyszłoroczny konkurs: MOK, ul. Warszawska 24.

Biuletyn Informacyjny Rady Miejskiej w Piastowie
ul. 11 listopada 2,
tel. 723-65-34,
fax 723-66-00

Zespół redakcyjny:
Grzegorz Szuplewski,
Wojciech Szwarc
Jacek Zaleśny
Artur Moczarski
współpraca:
Magdalena Koziarek

Opracowanie graficzne:
Studio Grafiki Architektonicznej
Wojciech Domińczak

Skład i druk:
QPrint sp. z o.o.